

Motion till riksdagen 2005/06:Sf390

av **Kenneth Lantz m.fl. (kd)**

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om de sämst ställda pensionärerna.
2. Riksdagen beslutar att höja garantipensionen, i enlighet med vad som anføres i motionen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om ett höjt grundavdrag särskilt för pensionärerna.¹
4. Riksdagen beslutar att fritidshus inte skall medräknas i underlaget för inkomstprövat bostadstillägg för pensionärer, i enlighet med vad som anføres i motionen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att tillsätta en utredning som skall se över hur anhörigvårdarens arbete på ett bättre sätt kan tas i beaktande i pensions- och socialförsäkringssystemet.
6. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag för budgetåret 2006 anslagen under utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom enligt uppställning:

Anslag	Regeringens förslag, tkr	Anslagsförändring, tkr
20:1 Garantipension till ålderspension	21 564 000	+1 800 000
20:3 Bostadstillägg till pensionärer	7 366 000	+90 000
Summa totalt för utgiftsområdet	45 299 000	+1 890 000

¹ Yrkande 3 hänvisat till SkU.

Fel! Okänt namn på

Inledning

Att bygga ett samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet är ett av välfärdspolitikens angelägnaste mål. Ett välfärdssamhälle kan i hög grad bedömas utifrån kriterier som respekt, tillvaratagande och omsorg om den äldre generationen.

Att kunna åldras med bibehållen värdighet måste garanteras varje människa, men alltför många äldre har idag en bristande tilltro till samhällets förmåga att garantera trygghet och oberoende och känner oro inför de sista åren av livet. Ingen skall på sin ålders höst behöva oroa sig för sin försörjning. Många förväntar sig att statens åtagande inför kommande pensionering skall vara tillräckligt. Andra har tecknat privata pensions-, kapital- och sjukförsäkringar i övertygelsen att statens ekonomiska åtaganden inte räcker för den standard de vill ha.

Regeringens okänsliga budgetsanering har drabbat många pensionärer hårt genom bristerna inom äldreomsorgen och de växande värdköerna som nedskärningarna orsakat. Dessutom har pensionerna släpat efter i värdeutveckling. Den socialdemokratiska regeringens budget är mycket svag, inte minst med tanke på de sämst ställda pensionärerna. Kristdemokraterna står bakom den pensionsreform som trädde i kraft 2003. Den leder till att pensionssystemet blir stabilt och att pensionerna på så sätt säkras. Vi anser dock att det finns flera förändringar som bör genomföras för att trygga den ekonomiska situationen för de äldre. Kristdemokraternas inriktning för de kommande åren är därför att förbättra värdet av pensionerna genom sänkt skatt, och genom att särskilt förbättra den ekonomiska situationen för de sämst ställda pensionärerna.

I denna motion presenterar vi de anslagsförändringar i de delar som berör utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom. Förändringar av anslag som berör fastighetsskatten samt grundavdraget återfinns i Kristdemokraternas budget- och skattemotioner.

Höjd garantipension med 300 kronor

Över en halv miljon av Sveriges pensionärer lever idag under mycket knappa förhållanden. Med anledning av den pensionsreform som Kristdemokraterna aktivt medverkat till fick de sämst ställda pensionärerna för två år sedan en högre pension. Detta räcker dock inte. Kristdemokraterna höjer i sitt budgetalternativ garantipensionen med 300 kronor per månad, d.v.s. 3 600 kronor per år. Kristdemokraterna anslår ytterligare 1 800 miljoner kronor år 2006 för att finansiera höjningen av garantipensionen.

Pensionärer skall också få sänkt skatt!

Kristdemokraterna välkomnar den aviserade höjningen av grundavdraget som för pensionärerna innebär 50 kronor mer per månad. Kristdemokraterna vill dock gå ett steg längre och införa ett särskilt, men mycket enkelt utformat, grundavdrag för ålderspensionärer. Grundavdragshöjningen bör enbart gälla vid kommunal beskattning och kommunerna kompenseras för skattebortfallet i enlighet med den s.k. finansieringsprincipen. Till det nuvarande grundavdraget tillförs ytterligare 5 000 kronor. Kristdemokraternas föreslagna grundavdragshöjning innebär för de flesta pensionärer en skattesänkning på ungefär 130 kronor mer per månad, eller 1 560 kronor per år.

Förbättrat bostadstillägg

Allt färre pensionärer har behov av bostadstillägg. Det är glädjande. Samtidigt visar en ny redovisning av Försäkringskassan¹ att det finns ett mörkertal som motsvarar ca 25 procent av de BTP-berättigade ålderspensionärer som inte ansökt om förmånen. Mörkertalet är högst i gruppen 65–70 år. Det är mycket viktigt att Försäkringskassan informerar dessa pensionärer om deras rättigheter och eventuellt förenklar ansökningsförfarandet.

Under inga omständigheter får de äldre som saknar ekonomisk kraft att själva finansiera en rimlig och normal boendestandard glömmas bort. Kristdemokraterna stod bakom en höjning av bostadstillägget till 91 procent² av bostadskostnaden och välkomnar även den aviserade höjningen av bostadstillägget till 4 850 kronor per år för ogifta samt till 2 525 kronor per år för gifta. Vi välkomnar även höjningen av det särskilda bostadstillägget för pensionärer. Samtidigt innebär höjningen av bostadstillägget marginella förbättringar för de pensionärer som i dag har ett hus, eftersom fastighetstaxeringen stiger. Kristdemokraterna vill avskaffa den statliga fastighetsskatten.

Kristdemokraterna anser att det krävs ytterligare förbättringar av bostadstillägget. Vi anser att fritidsfastighet inte skall ingå i inkomstprövningen av bostadstillägg till pensionärer. Underlaget för beräkningen av bidraget skall baseras på permanentboende och inget annat. Flera fritidsfastigheter har idag ett så högt taxeringsvärde att förmögenheten omöjliggör bostadstillägg. Det är inte ovanligt att pensionärer skaffat sig ett fritidshus i unga år. Idag är det taxerade värdet högt med anledning av tomtvärdet, vilket i sin tur medfört att man ofta har en fastighetsförmögenhet. Det är inte rätt att människor skall tvingas till försäljning och därmed försämring av livskvaliteten för att erhålla bostadstillägg. Kristdemokraterna föreslår att fritidsfastighet inte skall ingå i underlaget för beräkning av bostadstillägget och anslår därför 90 miljoner kronor år 2006 för att finansiera detta.

¹ Försäkringskassan redovisar 2005:2.

² Prop. 2000/01:140 Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m.fl.

Fel! Okänt namn på

Stärk anhörigvårdarnas trygghet

Anhörigvården utgör basen i vård- och omsorgsarbetet. Dessa insatser kan inte mätas eller värderas i precisa tal men viss forskning pekar på att uppemot två tredjedelar av all omvårdnad sköts av närstående som maka/make, barn, släkting eller vän. Detta förhållande gäller också till betydande del rena sjukvårdsinsatser. För många är tillgången till en anhörig i själva verket en förutsättning för att man skall kunna vårdas i hemmet. Räknar man även in psykiskt sjuka och handikappade personer kan det röra sig om en miljon människor som sköter och vårdar en anhörig.

Utgångspunkten för Kristdemokraterna är att se och erkänna familjens och de närståendes roll och funktion i vården av äldre, sjuka eller funktionshindrade. Stödet till anhöriga som vårdar ingår som en viktig del i Kristdemokraternas familjepolitik. Anhörigvårdare är en stor tillgång och har rätt till olika former av stöd, information och handledning för att kunna ta på sig vårduppgifter som annars skulle utföras av vårdpersonal (med flera års utbildning).

Kristdemokraterna anser att anhörigrollen måste uppvärderas och erkännas. Frågan om de anhöriga enbart skall få olika typer av stöd, eller om det skall bli aktuellt att anhöriga skall kunna anställas och omfattas av trygghetsförsäkringar och pensionsavtal måste lyftas fram. Det råder idag stora skillnader mellan kommunerna när det gäller yngre anhörigas möjlighet till anställning för vård av närstående. De anhörigvårdare som fått anställning har alltid timanställning med lägsta ersättning. Trygghetsförsäkringar och pensionsavtal gäller inte för denna grupp. På grund av detta försvåras möjligheten att kombinera ett arbete utanför hemmet med anhörganställning. Följden kan bli att den anhörige tappar sitt sociala nätverk på grund av familjesituationen.

Kristdemokraterna anser att den samhällseliga och medmänskliga betydelsen av anhörigvårdarens arbete måste tas i beaktande på ett bättre sätt i pensions- och socialförsäkringssystemet. Denna fråga bör således utredas.

Slopa den statliga fastighetsskatten!

Många pensionärer drabbas hårt av fastighetsskatten. Till skillnad från beskattning av löner, företagsvinster och konsumtion tas fastighetsskatt ut på en tillgång som inte ger någon löpande avkastning och inte kan omsättas i reda pengar med mindre än att huset säljs. Fastighetsskatten, som sägs vara en del av kapitalbeskattningen, utgör skatt på en beräknad icke existerande avkastning. Detta är en ologisk och verklighetsfrämmande skattekonstruktion. Grunden bör vara att människor skall kunna leva på sin lön eller pension. Boendekostnaderna som andel av inkomsten har nästan fördubblats de senaste 25 åren. Sverige har världens högsta skatter på boende, där fastighetsskatten är en bidragande del. Kristdemokraterna föreslår att den statliga fastighetsskatten avskaffas omedelbart därför att det är helt orimligt att människor skall beskattas så att de måste gå från gård och grund. Istället får kommunerna rätt

Fel! Okänt namn på

att ta ut en avgift på maximalt 2 800 kronor per år för kostnader för räddningstjänst och gatuunderhåll m.m.

Stockholm den 5 oktober 2005

Kenneth Lantz (kd)

Inger Davidson (kd)

Ulrik Lindgren (kd)

Sven Brus (kd)

Gunilla Tjernberg (kd)

Olle Sandahl (kd)

Chatrine Pålsson (kd)

Rosita Runegrund (kd)

Torsten Lindström (kd)

Dan Kihlström (kd)